

جغرافیا (۲)

پایه دهم رشته علوم انسانی
درس اول (معنا و مفهوم ناحیه)
آموزش و پرورش ناحیه ۳ کرمانشاه
گروه های آموزشی ناحیه ۳
تولید محتوا: زهره گراوندی
سال تحصیلی: ۱۴۰۰-۹۹

ناحيه چيست ؟

معنا و مفهوم ناحیه

تصور شما از یک ناحیه چیست؟
به تصویر های زیر با دقت نگاه کنید چه برداشتی از آنها دارید؟

هر یک از این تصاویر ناحیه ای از سطح زمین را نشان می دهد .
چه عواملی باعث می شود که شما احساس کنید این نواحی با یکدیگر تفاوت دارند ؟
آب و هوا ، پوشش گیاهی ، چگونگی استفاده انسان از محیط ، شیوه ی زندگی و.....

ناحیه

هر مکان در روی زمین ویژگی هایی دارد .

میان اجزاء پدیده های هر مکان پیوستگی و هماهنگی وجود دارد که باعث می شود هر مکان با سایر مکان ها متفاوت باشد .

یکی از کار های جغرافی دانان مطالعه شباهت ها و تفاوت های مکان هاست .

مکان هایی که دارای ویژگی مشابه هستند همان نواحی هستند که یکی از مفاهیم اصلی در دانش جغرافیایی باشد.

ناحیه بخشی از سطح زمین است که ویژگی های جغرافیایی (طبیعی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و...)

همگون و فاصی دارد، به طوری که با بخش های مجاور خود متفاوت است.

۱. ویژگی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است .

۲. هر ناحیه جغرافیایی به درجه ای از همگونی رسیده است که از سایر بخش های پیرامون خود متمایز می شود و با آنها تفاوت دارد .

ناحیه بندی

ناحیه بندی : وقتی یک محیط جغرافیای را براساس معیارهایی (طبیعی، انسانی) به واحدهای کوچک تر تقسیم کنیم به طوری

که هر واحد با واحد مجاور خود تفاوت داشته باشد در واقع "**ناحیه بندی**" کرده ایم .

جغرافی دانان از گذشته سطح زمین را به واحدهای جغرافیایی که در آن پدیده ها با هم وحدت و همگونی دارند تقسیم و مطالعه کرده اند.

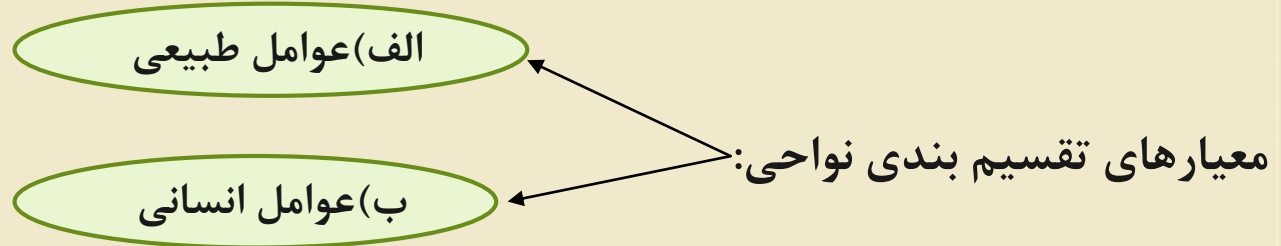
هدف از ناحیه بندی: شناخت بهتر و آسان تر مکان های مختلف و علمی کردن مطالعات و تحقیقات درباره این

مکان ها تا بتوان برای آنها به طور صحیح برنامه ریزی کرد .

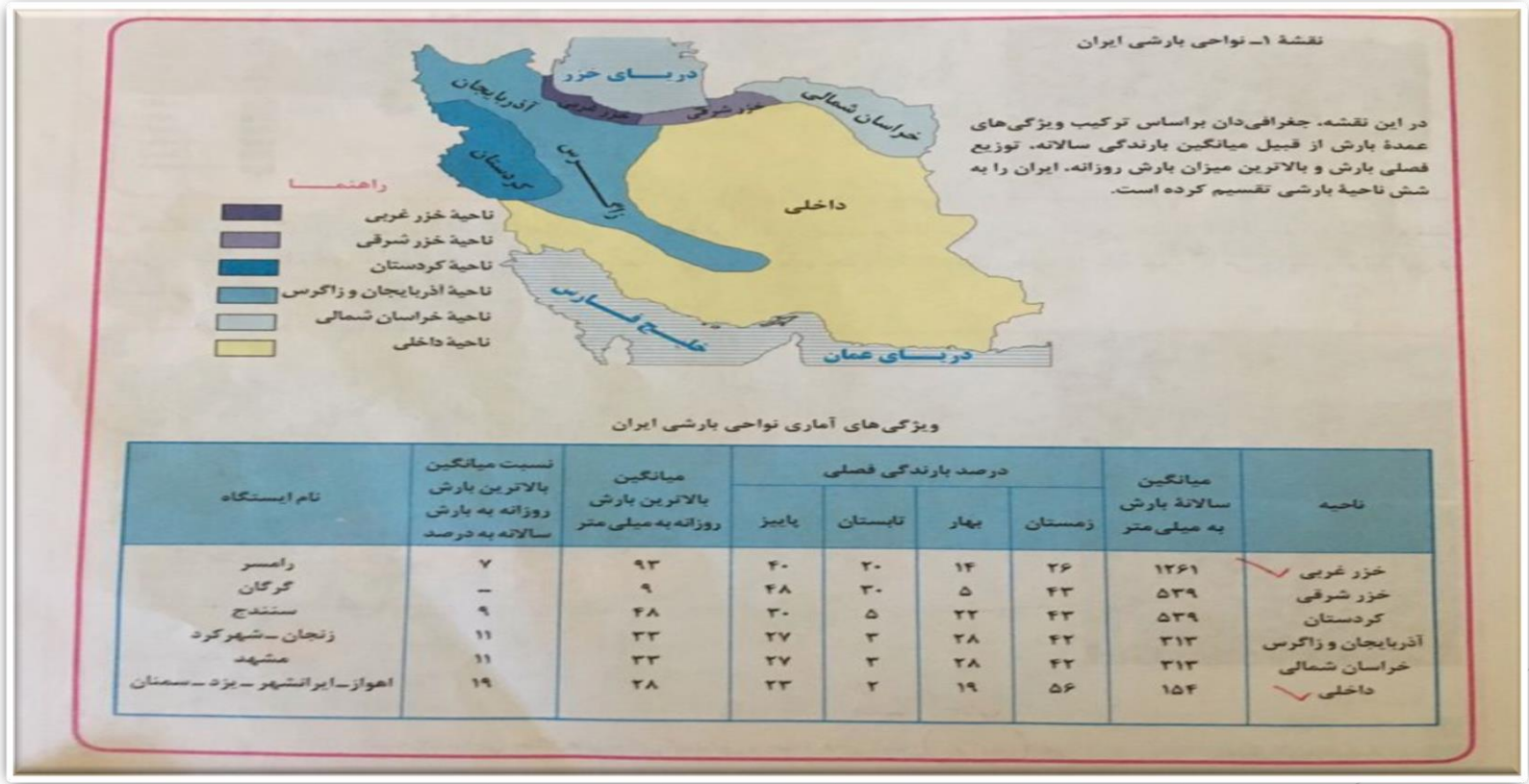
جغرافی دانان برای تعیین حدود یک ناحیه از معیارهای مختلفی استفاده می کنند و حدود و مرز

نواحی را روی نقشه رسم می کنند.

ناحیه بندی کاری صرفا جغرافیایی است و براساس تفکر و شیوه ی کار جغرافیدان صورت می گیرد.

الف) معیارهای مربوط به عوامل طبیعی: **ناهمواری ها، آب و هوا، پوشش گیاهی، خاک و**
 ب) معیارهای مربوط به عوامل انسانی: **جمعیت، قومیت، دین، زبان، فرهنگ، نوع فعالیت اقتصادی و**

در نقشه زیر پراکندگی خاک در کشور کانادا را مشاهده می کنید . این تنوع باعث شده نواحی مختلفی از نظر پوشش گیاهی و نوع کشت در این کشور به وجود آید.

خاک کریوزول (خاک یخ بسته نواحی توندرا)

خاک چرنوزیوم (حاصلخیزوغنی از مواد آلی و ریشه علفزارها)

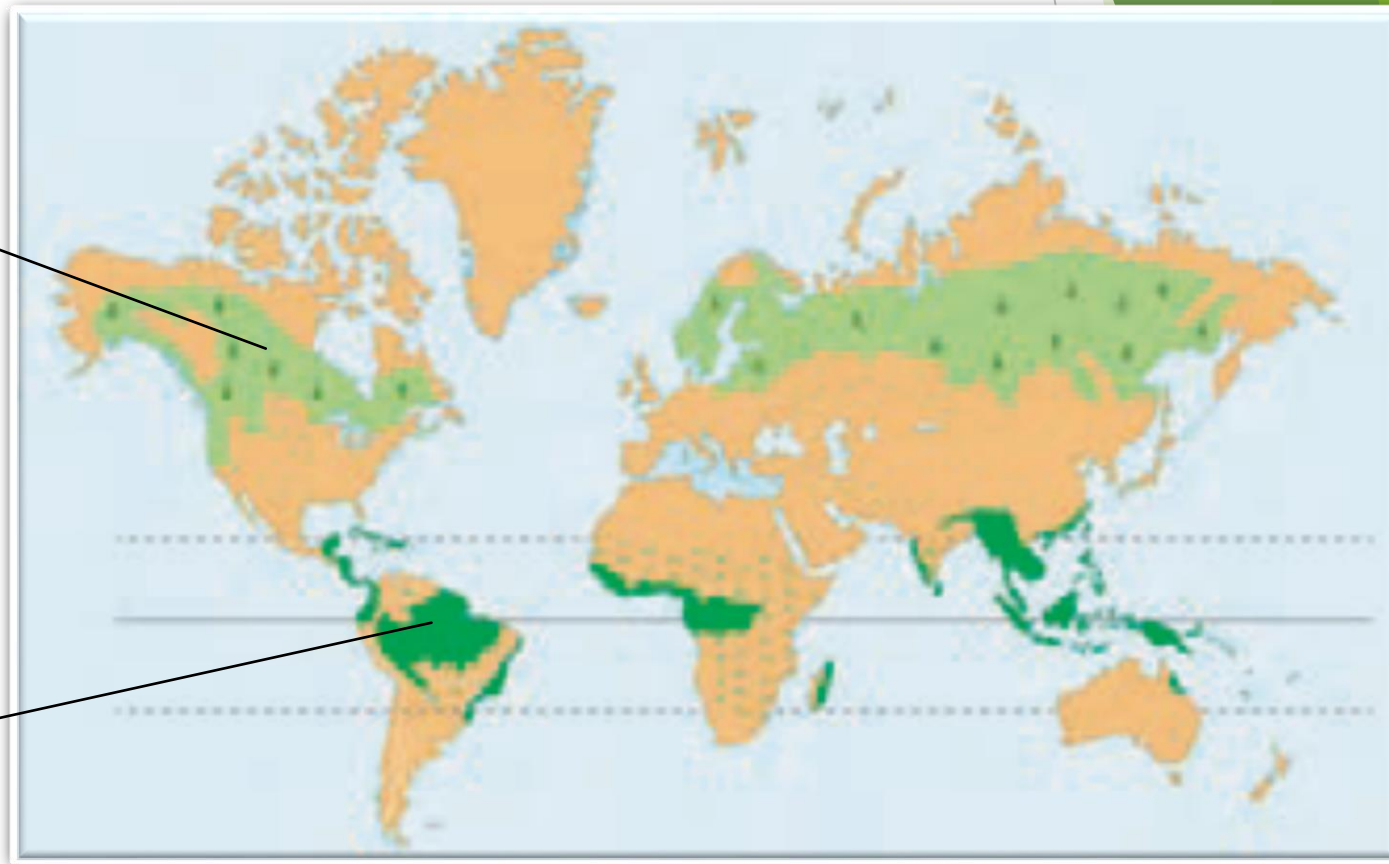
در نقشه زیر دو زیست بوم (بیوم) متفاوت را مشاهده می کنید .
زیست بوم : نواحی طبیعی که به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی که دارند از سایر نواحی متمایز می شوند.

جنگل های تایگا

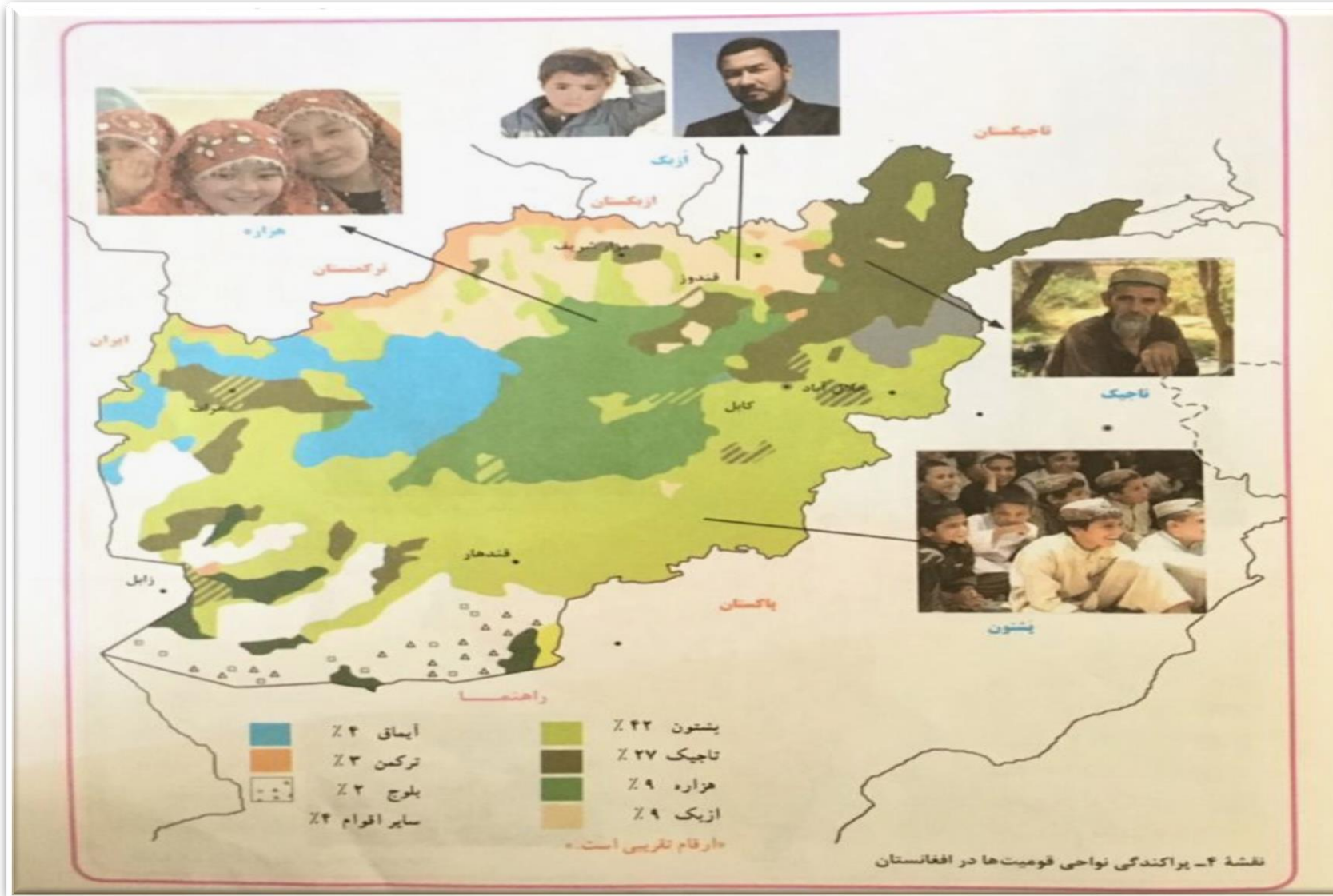

جنگل های بارانی استوایی

نقشه نواحی جنگل های بارانی استوایی و جنگل های تایگا

با دقت به نقشه و تصاویر زیر دقت کنید .
 پراکندگی نواحی براساس قومیت در افغانستان را نشان می دهد.

با دقت به نقشه زیر توجه کنید .
چند زبان رسمی در کشور سوئیس وجود دارد؟

در نقشه زیر پراکندگی ادیان در کشور هند نشان داده شده که چگونه هر دین قلمرو خاصی را در این کشور به خود اختصاص داده است.

با دقت به نقشه زیر به سوال پاسخ دهید .
 نواحی صنعتی اروپا بیشتر در کدام بخش های این قاره استقرار یافته اند؟

